

Cultuurele
ANBI

393-ste concert
Dinsdag 19 februari 2019
20.00 uur

**Maarten
Koningsberger,**
bariton

The AtlanticTrio

Bas Verheijden, piano

Janneke van Prooijen, viool

Ansfried Plat, cello

Grote Zaal
Deventer
Schouwburg

Onze concerten worden mede mogelijk
gemaakt door een bijdrage van de
Gemeente Deventer in het kader
van een 'Kleintje Cultuur'

PROGRAMMA

Old Songs Re-sung

Ludwig van Beethoven Scottish Songs Op 108

bariton & pianotrio

The sweetest lad was Jamie
Oh sweet were the hours
Sunset
Faithfu' Johnie
Come fill, fill my good fellow

Johannes Brahms Deutsche Volkslieder WoO 33

bariton & piano

Es steht ein Lind
Erlaube mir, feins Mädchen
Da unten im Tale
Mein Mädél hat einen Rosenmund

**Maurice Ravel / 5 Mélodies populaires grècques
arr. Verheijden**

bariton & pianotrio

Chanson de la mariée
Là-bas, vers l'église
Quel galant m'est comparable?
Chanson des cueilleuses de lentisques
Tout gai!

Pauze

**George Butterworth / Songs from 'A Shropshire lad'
arr. Verheijden**

bariton & pianotrio

Loveliest of trees
When I was one-and-twenty
Look not in my eyes
Think no more, lad
The lads in their hundreds
Is my team ploughing?

Johannes Brahms uit Pianotrio No 2 Op 87

Andante con moto

Ludwig van Beethoven

bariton & pianotrio

Thou emblem of faith	WoO 152/11
Return to Ulster	WoO 152/1
The elfin fairies	WoO 154/1
Oh who, my dear Dermot	WoO 154/5
Come draw we round a cheerful ring	WoO 152/8

Irish Songs

Bariton Maarten Koningsberger

Een grote verscheidenheid van stijlen is kenmerkend voor bariton Maarten Koningsberger, zowel voor zijn operarollen als voor zijn recitalprogramma's, die bijna vier eeuwen repertoire omvatten. Zijn concertreizen voeren hem naar prestigieuze zalen en festivals over de hele wereld, zo zong hij o.a. in

het Concertgebouw in Amsterdam, de Carnegie Hall in New York, het Barbican Centre in Londen, de Baxter Concert Hall in Kaapstad, en vele andere plekken op 3 continenten. Hij heeft inmiddels zo'n 30 cd's opgenomen met repertoire dat loopt van Dowland tot Jazz. Maarten Koningsberger geeft les aan het Conservatorium van Amsterdam en het Conservatoire National Supérieur in Parijs. Hij treedt vanavond voor de zesde maal op in de Deventer kamermuziekserie.

The Atlantic Trio

De programmering van onbekende meesterwerken naast hoogtepunten uit het repertoire is één van de speerpunten van The Atlantic Trio. Componisten als Chaminade, Gernsheim, Juon, Taneyev werden door hen de afgelopen jaren weer op de kaart gezet.

Kort na hun oprichting in 2003 maakte het trio tournees naar de Nederlandse Antillen en Noorwegen.

In Gjøvik (N) werd het Atlantic Chamber Festival opgericht. Ook werd The Atlantic Trio uitgenodigd voor een masterclass van het Altenberg Trio Wien. Pianotrio's van Willem Wander van Nieuwkerk en Alexander Comitas werden opgedragen aan The Atlantic Trio nadat zij hiervan de wereldpremières gaven. Het trio bracht regelmatig cd's uit met werk van Taneyev, Mendelssohn, Brahms, Beckand, Chausson en Chaminade, alsook hun nieuwe cd Old Songs Re-sung, met het programma van vandaag.

Het programma van vanavond

De Schotse en Ierse volksliederen van **Ludwig van Beethoven (1770-1827)** zouden nooit zijn ontstaan zonder de bevoegen Schotse uitgever George Thomson (1757-1851, *afb. links*). Hij vond dat alle volksmuziek uit zijn land op

fatsoenlijke wijze voor het nageslacht bewaard moest blijven met behulp van mooie begeleidingen.

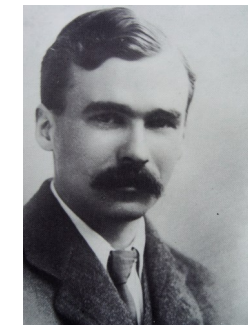
De totstandkoming daarvan was op zijn zachtst gezegd merkwaardig. Thomson selecteerde in 1809 de beroemde Beethoven voor 25 Schotse melodieën die hij verzameld had. Beethoven kreeg er evenwel geen teksten bij. Die werden er later door beroemde en vooral minder beroemde dichters aan toegevoegd. Het dichtwerk deed volgens sommigen zo afbreuk aan de kundige begeleiding, dat ze de zanger iedere lust tot zingen ontnamen, waardoor ze zelden gespeeld werden. Sommige melodieën zijn niet traceerbaar in enige andere bron, zodat de authenticiteit als "volksmelodie" soms ook onzeker is. Een beroemde Beethoven-kenner merkte over de begeleiding op 'a kind of sophisticated artlessness that no ordinary composer could achieve'... De begeleiding van de strijkers is niet altijd noodzakelijk. Later kreeg Beethoven nog opdracht voor 2 bundels *Irish songs*. Voor de toonzetting van andere, Keltische volksliederen werden door Thomson andere componisten ingeschakeld, onder wie Haydn.

Over **Johannes Brahms (1833-1897)** ging de grap, dat als hij goed geluimd was, hij luid placht uit te zingen "Das Grab is meine Freude!" En de onverbiddelijke recensent Eduard Hanslick uit die dagen was dan ook, op zijn minst, verbaasd toen hij de aan hem opgedragen lichte Walsen van Brahms in zijn post vond. Het is waar. We mogen de late (melancholische?) Brahms, de oude man uit de foto's, niet identificeren met zijn eerdere werk. De talloze door hem bewerkte Duitse volksliederen waarvan we er 4 horen, zijn in dit kader dus géén *faux pas*. En geliefd bij zangers en publiek.

Maurice Ravel (1875-1937) schreef zijn Griekse volksliederen deels in 1904 voor een vriend die ze meteen nodig had bij een lezing. De pianobegeleidingen waren gereed binnen 36 uur. De beoogde Griekse zanger leverde enthousiast nog 3 liederen toe, die al even snel klaar waren. Die 3 zijn echter verloren geraakt.

De melodieën komen van het eiland Chios en de liederen zijn een bonte mix. Er is de laatste hulde van de bruidegom aan de schoonheid van de bruid, aangeduid als patrijsje: *Le réveil de la mariée*, gevolgd door het diep doorvoelde *La Bas, vers l'église*. Dan de opwinding van de fabelachtige fat met wel erg groot zelfvertrouwen: *Quel galant m'est comparable?* Op Chios ontbreekt natuurlijk het lied van de pistachenotenpluksters niet: *Chanson des cueilleuses*. Tenslotte het ongeremd vrolijke *Tout gai*.

George Butterworth (1885-1916, afbeelding) schreef

vrij kort voor de 1e Wereldoorlog de cyclus *A Shropshire Lad*. Volksmuziek en Engelse klassieke muziek gingen in die tijd vrij naadloos in elkaar over. Butterworth sloot hierbij aan bij andere romantische Engelse componisten, van wie de bekendste wel Vaughan Williams

is. In het Engelse leger in Frankrijk vernietigde hij veel van zijn eerdere muziek, mocht hij de strijd niet overleven en niets meer kunnen herzien. En ja, hij sneuvelde inderdaad, in de slag aan de Somme. De schitterende intieme cyclus van 6 liederen op teksten van Housmans laat je niet onberoerd.

Joep Walter

Volgende Concert: maandag 11 maart 2019 20u.

Van Baerle Trio

Hannes Minnaar, *piano*; Maria Milstein, *viool*;
Gideon den Herder, *cello*

Brahms - Trio nr. 3 op. 101

James MacMillan - Fourteen Little Pictures

Schubert - Trio in Es, D929 (originele, lange versie)

programmatoelichtingen en recensies:

www.kamermuziek-deventer.nl